TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20745
Tarih : 22.10.2026

51866

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 22.10.2026

Meral Danış Beştaş
Erzurum Milletvekili

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), 2026-2027 eğitim öğretim yılında ortaokul ve liselerde uygulanmak üzere Ortak Yazılı Sınav Sistemi'ni (OYSS) gündeme getirmiştir. Bakanlık tarafından 20 Ekim 2026 tarihinde yayımlanan uygulama kılavuzuna göre sistem kapsamında sınav sorularının bir bölümü okul zümrelerince hazırlanacak, diğer sorular merkezî soru havuzundan seçilecek; sınav sonuçları ise soru bazında e-Okul sistemine işlenecektir.

Uygulama kılavuzunda, öğretmenlerin soru havuzundaki sorulara sınavdan yalnızca dört gün önce erişebileceği belirtilmektedir. Eğitim-Sen, 18 Ekim 2026 tarihli açıklamasında sistemin öğretmenlerin mesleki özerkliğini sınırlandırdığına, eğitimdeki eşitsizlikleri göz ardı ettiğine ve eğitim emekçilerinin iş yükünü artırdığına dikkat çekmiştir. Eğitim-İş ise 20 Ekim 2026 tarihinde, öğretmenlerin soru hazırlama yetkisini sınırlandıran ve soru bazında puan girişini zorunlu kılan düzenlemelerin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle Danıştayda dava açtığını duyurmuştur. Eğitim-Bir-Sen de uygulamanın yeterli istişare ve pilot çalışma yapılmadan hayata geçirilmesine ilişkin kaygılarını açıklamıştır.

Bakanlık, sistemin ölçme ve değerlendirmede ortak standartlar oluşturacağını, öğrencilerin öğrenme eksikliklerinin belirlenmesini ve akademik gelişimlerinin izlenmesini sağlayacağını ifade etmektedir. Bununla birlikte, farklı sosyoekonomik koşullarda ve farklı fiziksel olanaklara sahip okullarda öğrenim gören öğrencilerin aynı standartlarla değerlendirilmesinin eğitimde fırsat eşitliğini kendiliğinden sağlamayacağı açıktır. Öğrencilerin öğrenme düzeylerini ve ihtiyaçlarını yakından izleyen öğretmenlerin sınav hazırlama yetkisinin daraltılması, soru bazında veri girişinin yeni bir iş yükü oluşturması ve yapay zekâ destekli değerlendirmelerin hangi güvencelerle yürütüleceğinin belirsizliği de yanıtlanması gereken sorular arasındadır.

Eğitim politikalarının, eğitim emekçilerinin katılımı ve pedagojik ilkeler doğrultusunda oluşturulması; teknolojik araçların öğretmenin mesleki bilgi ve deneyimini ikame etmek yerine desteklemesi gerekmektedir. Eğitimde eşitlik, yalnızca ölçme araçlarının standartlaştırılmasıyla değil, bütün öğrencilerin nitelikli eğitime eşit koşullarda erişiminin sağlanmasıyla mümkündür.

Bu çerçevede;

1. Ortak Yazılı Sınav Sistemi'nin hazırlanması sürecinde hangi bilimsel araştırmalar, etki analizleri ve ihtiyaç tespitleri esas alınmıştır? Bu çalışmalar kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
2. Uygulama öncesinde farklı bölgeleri, okul türlerini, sınıf mevcutlarını ve öğrencilerin sosyoekonomik koşullarını kapsayan bir pilot çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?

3. Eğitim sendikaları ile öğretmen temsilcilerinin görüşleri alınmış mıdır? Alınmadıysa uygulamanın eğitim emekçilerinin katılımı sağlanmadan yürürlüğe konulmasının gerekçesi nedir?
4. Okul zümrelerinin hazırlayabileceği soruların iki soruyla sınırlandırılmasının pedagojik gerekçesi nedir? Öğretmenlerin öğrencilerinin öğrenme düzeylerine, sınıfta işlenen konulara ve bireysel ihtiyaçlarına uygun sınav soruları hazırlama yetkisi neden sınırlandırılmaktadır?
5. Merkezî soru havuzundaki soruların sınavdan yalnızca dört gün önce öğretmenlerin erişimine açılması hangi gerekçeye dayanmaktadır? Öğretmenlerin soruların müfredata, dersin işlenişine ve öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyine uygunluğunu değerlendirebilmesi nasıl güvence altına alınacaktır?
6. Soru havuzundaki soruların hatalı, müfredatla uyumsuz veya öğrencilerin düzeyine uygun olmaması durumunda düzeltme ve itiraz mekanizması nasıl işleyecektir? Bu soruların seçilmesi ve uygulanmasından doğan sorumluluk hangi kişi veya birimlere ait olacaktır?
7. Sınav sonuçlarının her öğrenci için soru bazında e-Okul sistemine girilmesinin öğretmenlere getireceği ek iş yükü hesaplanmış mıdır? Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ve veri girişine ayrılacak süre konusunda bir çalışma yapılmış mıdır?
8. Öğretmenlerin artan veri giriş yükünü karşılamak üzere ek personel, teknik destek veya çalışma süresi planlanmış mıdır? Mevcut iş yükü nedeniyle öğretmenlerin ders hazırlığına ve öğrencilere ayıracağı zamanın azalması nasıl önlenecektir?
9. Yapay zekâ destekli soru hazırlama ve açık uçlu yanıtları puanlama uygulamalarında hangi teknolojiler ve değerlendirme ölçütleri kullanılacaktır? Yapay zekâ tarafından yapılan değerlendirmelerin doğruluğu ve güvenilirliği nasıl denetlenecektir?
10. Yapay zekâ destekli puanlamada öğrencilerin farklı ifade biçimlerinden, dil özelliklerinden kaynaklanan yahut algoritmik farklılıkların sebep olacağı eşitsizlik durumu nasıl önlenecektir? Öğrenciler ve veliler değerlendirme sonuçlarına hangi usullerle itiraz edebilecektir?
11. Öğrencilerin sınav cevapları ve akademik performans verileri hangi sistemlerde, ne kadar süreyle ve hangi hukuki dayanakla saklanacaktır? Bu verilere kimlerin erişebileceği, verilerin hangi amaçlarla kullanılacağı ve kişisel verilerin korunmasının nasıl sağlanacağı konusunda hangi tedbirler alınmıştır?
12. Fiziksel altyapısı yetersiz, internet erişimi sınırlı, sınıf mevcutları yüksek veya öğretmen açığı bulunan okullarda sistemin uygulanması için hangi destekler sağlanacaktır? Bu farklılıkların öğrencilerin değerlendirme sonuçlarına etkisini ölçmek üzere bir izleme mekanizması kurulacak mıdır?
13. Sistemin öğrencilerin öğrenme eksikliklerini belirlemesinin ardından bu eksikliklerin giderilmesi için hangi somut destek programları uygulanacaktır? Kalabalık sınıflar, öğretmen açığı ve yetersiz eğitim olanakları devam ederken tespit edilen öğrenme eksikliklerinin giderilmesi nasıl sağlanacaktır?
14. Eğitim emekçilerinin mesleki özerkliğini korumak, soru havuzunu zorunlu bir mekanizma yerine öğretmenlerin yararlanabileceği bir kaynak olarak düzenlemek ve uygulamayı eğitim sendikalarıyla birlikte yeniden değerlendirmek üzere Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
15. OYSS ile amaçlanan tam olarak nedir?